

Odpowiedzialność firmy inwestycyjnej

W ZW. Z WYKONYWANIEM ZLECEŃ
NA RYNKU AKCJI I RYNKU OTC
W DOBIE „HOSSY COVID-OWEJ”

KONFERENCJA
COMPLIANCE

„BIEŻĄCE PROBLEMY INSTYTUCJI
FINANSOWYCH ZWIĄZANE
Z NOWYMI REGULACJAMI”

**RAFAŁ
WOJCIECHOWSKI**

Adwokat, Dyrektor
Działu Prawa Rynku
Kapitałowego

**PIOTR
ŻELEK**

Radca prawny

Rewolucja kopernikańska

Business Strategy

Innovation
Branding
Solution
Marketing
Analysis
Ideas
Success
Management

Manufacturing
Supply chain
Product
Cargo
Customer
Industry
Inventory
Management
Eight

Health Care
Doctor
Hospital
Pharmacist
Nurse
Dentist
First Aid
Surgeon
Emergency

Energetyk | Nowy w branży

★★★★★ 8 | 0

12-09-2016 11:04

Proszę moderatora o powiadomienie tutaj na forum o usunięciu problemu technicznego na koncie maklerskim. Logowanie działa poprawnie, natomiast jest problem ze składaniem zleceń kupna/sprzedaży akcji.

0

Opcje

Odpowiedz

Prezes GPW: podczas pandemii Polacy zakładają więcej rachunków maklerskich

9 października 2020, 17:35

Ten tekst przeczytasz w mniej niż minutę

Udostępnij na Facebooku

Udostępnij na Twitterze

W trakcie kryzysu związanego z pandemią inwestorzy indywidualni zaczęli zakładać więcej rachunków maklerskich, a ich udział w obrotach na głównym rynku wzrósł do 22 proc. z 12 proc. przed rokiem - podał w piątek podczas panelu na kongresie Polska Wielki Projekt prezes GPW Marek Dietl.

“Podczas kryzysu, w samym tylko marcu, Polacy założyli ponad 60 tys. nowych rachunków maklerskich. Był to pierwszy raz, z tego co pamiętam, kiedy inwestorzy indywidualni weszli na rynek w dobrym momencie, ponieważ od marca do dzisiaj zarobili 60 - 70 proc.” - powiedział szef GPW.

KNF: Zysk netto domów maklerskich wyniósł 479,83 mln zł w I-III kw. 2020 r.

2020-11-25 15:02:59 ISB News

Zysk netto domów maklerskich wyniósł 479,83 mln zł w I-III kw. 2020 r., podała Komisja Nadzoru Finansowego. Rok wcześniej wypracowana strata netto wyniosła 4,41 mln zł.

Liczba rachunków inwestycyjnych (tys. szt.) (Polska)

1 318,74 tys. szt. 10,09 tys. szt.

VI 2020

Liczba rachunków inwestycyjnych

Ostatnia wartość:	1 318,74 tys. szt. (VI 2020)
Zmiana:	10,09 tys. szt.
Poprzednia wartość:	1 308,65 tys. szt. (V 2020)
Max 5L:	1 430,97 tys. szt. (VIII 2015)
Min 5L:	1 238,84 tys. szt. (IX 2019)
Źródło:	KDPW

Koronawirus obudził w Polakach chęć inwestowania. Wzrosła liczba rachunków maklerskich

Dodano: 4 października 2020, 13:06 / +1 -1

Podstawowe problemy związane ze zmianą COVID-ową

Wzmożona liczba rachunków – ryzyko operacyjne

Wzmożona liczba klientów detalicznych - niedoświadczonych

Ryzyko ponoszenia strat przez klientów

Procedury ciągłości działania

Wysoka zmienność instrumentów

Ponadstandardowe obowiązki wobec klientów

Awarie biur maklerskich. "To przez duży ruch na giełdzie"

publikacja

2020-03-18 08:40

aktualizacja

2020-03-18 18:57

bankier.pl

Klienci biur maklerskich skarżą się na problemy techniczne platform, co - jak mówią - uniemożliwia im szybkie reagowanie na sytuację na rynku. Banki przyznają: zwiększony ruch na warszawskim parkiecie daje się we znaki. I polecają inwestorom, jak postępować.

Wybór orzecznictwa

Business Strategy

Innovation
Branding
Solution
Marketing
Analysis
Ideas
Success
Management

Health Care
Doctor
Hospital
Pharmacist
Nurse
Dentist
First Aid
Surgeon
Emergency

Manufacturing
Supply chain
Product
Cargo
Customer
Delivery
Inventory
Management
Freight

Odpowiedzialność w obrocie zorganizowanym

Art. 471

Dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

- czasowa niedostępność systemu teleinformatycznego
- ocena adekwatności usługi w zakresie określonego rodzaju instrumentów
- opóźnienia w realizacji zleceń
- brak realizacji zleceń w zgodzie z najlepiej pojętym interesem klienta

W zakresie nieuregulowanym w ust. 1-2d do:

- 1) umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych - stosuje się odpowiednio przepisy [ustawy](#) z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny dotyczące **umowy zlecenia**, z wyłączeniem [art. 737](#);
- 2) wykonywania zleceń nabycia lub zbycia papierów wartościowych w obrocie zorganizowanym - stosuje się odpowiednio przepisy [ustawy](#) z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny dotyczące **umowy komisu**, z wyłączeniem [art. 768 § 3](#).

Odpowiedzialność w obrocie zorganizowanym

Art. 765

Przez umowę komisu przyjmujący zlecenie (komisant) zobowiązuje się za wynagrodzeniem (prowizja) w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do kupna lub sprzedaży rzeczy ruchomych na rachunek dającego zlecenie (komitenta), lecz w imieniu własnym.

Art. 770

§ 1. Komisant nie ponosi odpowiedzialności za ukryte wady fizyczne rzeczy, jak również za jej wady prawne, jeżeli przed zawarciem umowy podał to do wiadomości kupującego. Jednakże wyłączenie odpowiedzialności nie dotyczy wad rzeczy, o których komisant wiedział lub z łatwością mógł się dowiedzieć.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli kupującym jest **konsument**.

Art. 768

§ 1. Jeżeli komisant sprzedał oddaną mu do sprzedaży rzecz za cenę niższą od ceny oznaczonej przez komitenta, obowiązany jest zapłacić komitentowi różnicę.

§ 2. Jeżeli komisant nabył rzecz za cenę wyższą od ceny oznaczonej przez komitenta, komitent może niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o wykonaniu zlecenia oświadczyć, że nie uznaje czynności za dokonaną na jego rachunek; brak takiego oświadczenia jest jednoznaczny z wyrażeniem zgody na wyższą cenę.

§ 3. Komitent nie może żądać zapłacenia różnicy ceny ani odmówić zgody na wyższą cenę, jeżeli zlecenie nie mogło być wykonane po cenie oznaczonej, a zawarcie umowy uchroniło komitenta od szkody.

Orzecznictwo

Biuro maklerskie może odpowiadać za szkodę wyrządzoną kontrahentowi w wyniku udzielenia mu nierzetelnej informacji, której ten kontrahent może oczekiwać (art. 354 § 1 i art. 56 § 1 k.c.). **I CSK 172/17 (SN)**

*„Otwiera się natomiast możliwość poszukiwania omawianego obowiązku w treści [art. 354 § 1](#) k.c. w zw. z [art. 56](#) k.c. Pomocne w tym zakresie mogłyby okazać się także odpowiednie postanowienia dotyczące **deontologii maklerskiej**.*

*Sąd Okręgowy trafnie przyjmuje, że **merytoryczna decyzja inwestycyjna** (np. polegająca na zakupie określonych papierów wartościowych, ich przeznaczeniu) **leży wyłącznie w gestii kontrahenta Banku. Kontrahent ten może jednak oczekiwać od współpracujących z nim pracowników Biura Maklerskiego odpowiednich informacji umożliwiających im podjęcie takich decyzji. W rozpoznawanej sprawie chodziło właśnie o taką informację związaną z ewentualnymi decyzjami inwestycyjnymi, a nie o informację innej natury.** Co więcej, częstotliwość i intensywność próśb o informację kierowanych do pracowników BM przez powoda spowodowało sytuację, w której pracownicy ci wiedzieli o określonych oczekiwaniach klienta (niezbędności subiektywnej tej informacji), a system istniejących między stronami instrumentów komunikacyjnych nie stwarzał zasadniczych przeszkód w tym zakresie. Inna to już kwestia, czy doszło do naruszenia zwykłego obowiązku informacji, czy ostatecznie nie udzielono informacji mimo wcześniej złożonego zapewnienia ze strony Banku. W tej drugiej sytuacji źródłem obowiązku udzielenia informacji ze strony Banku mógłby być dodatkowy stosunek obligacyjny, który mógł ukształtować się poza treścią umowy o świadczenie usług brokerskich z 2004 r. ([art. 65](#) k.c., 471 k.c.).”*

Orzecnictwo

Przy wykonywaniu zobowiązań umownych mają znaczenie tylko takie zwyczaje, które zostały już ukształtowane w odniesieniu do pewnej kategorii stosunków obligacyjnych i są powszechnie znanym oraz aprobowanym sposobem postępowania. **V CSK 87/08 (SN)**

*„Sąd Apelacyjny odwołał się do "powszechnych zwyczajów". Skarżący trafnie zauważył, że - zgodnie z [art. 354](#) k.c. - przy wykonywaniu zobowiązań umownych **mają znaczenie wyłącznie zwyczaje ustalone**; innymi słowy, zwyczaje, które zostały już ukształtowane w odniesieniu do pewnej kategorii stosunków obligacyjnych i są powszechnie znanym i aprobowanym sposobem postępowania. Chodzi zatem o zwyczaje, które powinny być zgodne z zasadami współżycia społecznego i nie mogą być *contra legem*; istnienie takich zwyczajów wymaga udowodnienia. Trzeba przy tym podkreślić, że ich rola jest jedynie uzupełniająca, gdyż zasadnicze znaczenie ma treść zobowiązania.”*

Orzecznictwo

Zgodnie z art. 83a ust. 3 ustawy z 2005 r o obrocie instrumentami finansowymi firma inwestycyjna jest obowiązana świadcząc usługę maklerską brać pod uwagę najlepiej pojęty interes klienta. Zapis ten przemawia za tym, że zobowiązania firmy inwestycyjnej są zobowiązania starannego działania, a nie określonego rezultatu. **I ACa 989/10 (SA w Poznaniu)**

*„Umowa ta, jako umowa o inwestowaniu na giełdzie papierów wartościowych została w literaturze przedmiotu, jak i w orzecznictwie zakwalifikowana do umów starannego działania, a nie do umów określonego rezultatu. **W związku z powyższym nie jest dopuszczalne zastrzeżenie w niej zobowiązania po jednej z jej stron do osiągnięcia ściśle określonego rezultatu, czy celu** - zastrzeżenie to, sprzeczne z naturą (charakterem) tego typu zobowiązań prowadzi do nieważności tak sformułowanej umowy, i to w całości wraz z podpisanymi do niej aneksami. **Nie sposób nie zauważyć, w ocenie Sądu Okręgowego, iż w ścisłym związku z tą umową leży umowa doradztwa inwestycyjnego z dnia 1 listopada 2006 r., w której (co wskazano wcześniej w uzasadnieniu) zastrzeżono, iż pozwany jest zobowiązany do przekazywania porad powodowi w zakresie inwestowania na giełdzie, a w sytuacji powstania strat jest zobowiązany do zapłaty powodowi kary umownej w wysokości straty poniesionej przez powoda. Z umowy tej wynika jednakże, iż decyzje zlecenia zakupu i sprzedaży podejmował powód.**”*

Wysoce prawdopodobnym było, iż powód naciskał na pozwanego, aby sporządził z nim ww. umowy, celem zabezpieczenia się przed ujemnymi skutkami nietrafnych decyzji finansowych. W konkluzji, dopatrzeć się można w niniejszej sprawie **także nieważności ww. umowy** z tak pojmowanymi zasadami współżycia społecznego.

Orzecznictwo

Należy zauważyć, że powyższe uregulowanie jest zbieżne z [art. 19 ust. 1](#) dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady [85/611/EWG](#) i [93/6/EWG](#) i [dyrektywę 2000/12/WE](#) Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca [dyrektywę](#) Rady 93/22/EWG (Dz.Urz.UE.L z.2004 r., poz. 145. s.1 z późn. zm.; dalej: dyrektywa 2004/39), w myśl którego Państwa Członkowskie wymagają, aby przy świadczeniu na rzecz klientów usług inwestycyjnych i/lub, w miarę potrzeb, usług dodatkowych, **przedsiębiorstwo inwestycyjne działało uczciwie, sprawiedliwie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętymi interesami klientów** oraz wypełniając, w szczególności, zasady wymienione w ust. 2-8. W przepisie ust. 2 wskazano zaś, że, wszelkie informacje, w tym publikacje handlowe, kierowane przez przedsiębiorstwo inwestycyjne do klientów lub potencjalnych klientów powinny być rzetelne, niebudzące wątpliwości i niewprowadzające w błąd. Publikacje handlowe należy w sposób niebudzący wątpliwości oznaczyć, jako publikacje handlowe. **VI SA/Wa 2246/18 (WSA w Warszawie).**

Nie można także pominąć i tej okoliczności, że **Spółka świadczyła usługi jako market maker**. Skarżąca samodzielnie tworzyła rynek na platformie obrotu, umożliwiając klientom zawieranie transakcji na instrumentach finansowych, które kwotowała (podawała bieżące ceny kupna i sprzedaży wraz ze spreadem czyli różnicą między najlepszą ofertą kupna i sprzedaży). Spółka brała udział w konstruowaniu cen instrumentów pochodnych, po których klienci zawierali transakcje, a nadto była stroną tych transakcji. **Już choćby z tej przyczyny była zainteresowana jak najwyższym zyskiem.**

Spółka powinna była podjąć działania, aby oferowane przez nią usługi spełniały wymogi określone m.in. w § 47 ust. 1 rozporządzenia w sprawie trybu i warunków i stosowała te nakazy przy świadczeniu usług oraz, aby stworzyła system środków spełniających wymóg rzetelnej, kompleksowej, wyczerpującej, dostosowanej do poziomu klienta i dostępnej dla klienta informacji o oferowanych usługach pozwalających na rzetelną i wyczerpującą, a następnie zasady stosowania tych instrumentów i ich działania powinny być dostępne dla klientów jeszcze przed zawarciem transakcji, a co nie miało miejsca (nawet po zawarciu transakcji). **Nie może Spółka tych braków zastępować zwyczajem, praktyką, gdyż przepisy nakładają obowiązek informowania i dostępności, jasności oraz kompletności informacji dla klientów, zwłaszcza przed realizacją zlecenia.**

Orzecznictwo

Jak już wyjaśniono niewykonanie obowiązku nałożonego przez art. 83a ust. 3 ustawy o obrocie przejawiało się w sposobie postępowania Spółki w relacjach z klientami, wskutek braku odpowiednich regulacji Skarżącej dotyczących ochrony tychże klientów, wymaganych przez szczegółowo wskazane przez organ zapisy powszechnie obowiązujące i nie podlegające wyłączeniom. **Dlatego istotne znaczenie miały dowody: dokumentacja dotycząca kontroli przeprowadzonej w (...) (protokół kontroli i zastrzeżenia do protokołu kontroli, stanowisko organu nadzoru w przedmiocie zastrzeżeń, zalecenia oraz dwie informacje o wykonaniu zaleceń pokontrolnych), dokumentacja przekazywana przez (...) potencjalnym klientom przed zawarciem umowy, regulacje wewnętrzne (...) związane z zakresem postępowania, raporty (...), roczne plany audytu wewnętrznego, sprawozdania finansowe.**

Skarżąca nie kwestionowała wcześniej, aby kontrola została przeprowadzona z naruszeniem powyższych zasad. Porównując zakres ustawowych uregulowań, upoważnień kontrolerów i zakres kontroli, **nie można podzielić stanowiska Spółki, że kontrolujący nie posiadali pełnej wiedzy do rzetelnego przeprowadzenia omawianej kontroli.**

Ciągłość świadczenia usług

Business Strategy

Innovation
Branding
Solution
Marketing
Analysis
Ideas
Success
Management

Manufacturing
Supply chain
Product
Cargo
Customer
Industry
Inventory
Management
Eight

Health Care
Doctor
Hospital
Pharmacist
Nurse
Dentist
First Aid
Surgeon
Emergency

Ciągłość świadczenia usług

Art. 83a.

1. Firma inwestycyjna jest obowiązana stosować w prowadzonej działalności rozwiązania techniczne i organizacyjne **zapewniające bezpieczeństwo i ciągłość świadczonych usług maklerskich** oraz ochronę interesów klientów i informacji poufnych lub stanowiących tajemnicę zawodową.

Art. 83a.

3b. Firma inwestycyjna jest obowiązana utrzymywać organizację przedsiębiorstwa w sposób zapewniający:

- 1) **odpowiednią liczbę osób** świadczących pracę na jej rzecz, wymaganą do prawidłowego świadczenia usług maklerskich, oraz
- 2) posiadanie przez osoby, o których mowa w pkt 1, **odpowiedniej wiedzy, kompetencji i doświadczenia** w zakresie powierzonych obowiązków, oraz utrzymywanie i doskonalenie przez te osoby takiej wiedzy i takich kompetencji.

Ciągłość świadczenia usług - CEDUR KNF styczeń 2019

BCM

(Business Continuity Management) system zarządzania ciągłością działania (zasoby ludzkie, podział zadań, procedury utrzymania/odtworzenia, zasoby awaryjne)

BCP

(Business Continuity Planning) plany utrzymania ciągłości działania - na wypadek awarii zdarzeń operacyjnych o ograniczonym zasięgu, o przewidywalnym przebiegu

Profil ryzyka operacyjnego –skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne; określa stopień narażenia na ryzyko operacyjne i może być wyrażony w wybranych przez instytucję wymiarach strukturalnych (takich jak m.in. rodzaje zdarzeń operacyjnych, rodzaje linii biznesowych, kluczowe procesy) oraz wymiarach skali (takich jak m.in. Oszacowana potencjalna wielkość straty); do jego ustalenia bank wykorzystuje m.in. posiadane informacje na temat zdarzeń operacyjnych (w tym dotyczące ich częstości i dotkliwości) oraz informacje pochodzące z wykorzystywanych narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym

Planowanie awaryjne w obszarze IT ma na celu ograniczenie skutków materializacji ryzyka braku ciągłości działania, stanowi uzupełnienie procesu zarządzania mającego na celu zapobieganie występowaniu sytuacji awaryjnych, realizowanego w obszarze IT głównie poprzez – zarządzanie bieżącą eksploatacją środowiska IT oraz jego zabezpieczeniami – zapewnienie skalowalności, wydajności, pojemności komponentów IT – zarządzanie rozwojem infrastruktury (wdrożenie, zmiany w środowisku IT) – testowanie przedwdrożeniowe, testy bezpieczeństwa i ciągłości działania –proces zarządzanie incydentami (wykrywanie i wczesne reagowanie)

Rynek OTC

Business Strategy

Innovation
Branding
Solution
Marketing
Analysis
Ideas
Success
Management

Manufacturing
Supply chain
Product
Design
Customer
Discovery
Inventory
Management
Logistics

Health Care
Doctor
Hospital
Pharmacist
Nurse
Dentist
First Aid
Surgeon
Emergency

Poślizgi cenowe

Poślizgi cenowe to zjawisko występujące w sytuacjach, w których cena instrumentu finansowego ulegnie zmianie w czasie pomiędzy złożeniem zlecenia a jego wykonaniem.

Jest to zjawisko naturalne, które pozostaje akceptowalne dopóki wynika ono z naturalnej zmienności rynkowej, wpływając zarówno na korzyść, jak i niekorzyść klientów.

Firmy inwestycyjne najczęściej oferują klientom detalicznym możliwość realizacji zleceń w trybie:

- Instant - firma inwestycyjna realizuje zlecenie klienta po cenie z momentu jego złożenia,
- Market - firma inwestycyjna realizuje zlecenie klienta po cenie z momentu jego wykonania.

UKNF zwraca uwagę, aby klienci weryfikowali ustaloną przez firmę inwestycyjną wielkość tzw. parametru price slippage (nazywanego również parametrem deviation). Jest to określenie o jaką wartość może zmienić się cena instrumentu finansowego w momencie wykonania zlecenia w stosunku do ceny oznaczonej w zleceniu, aby firma inwestycyjna wykonała zlecenie.

Jeśli wielkość ta zostanie przekroczona, firma inwestycyjna:

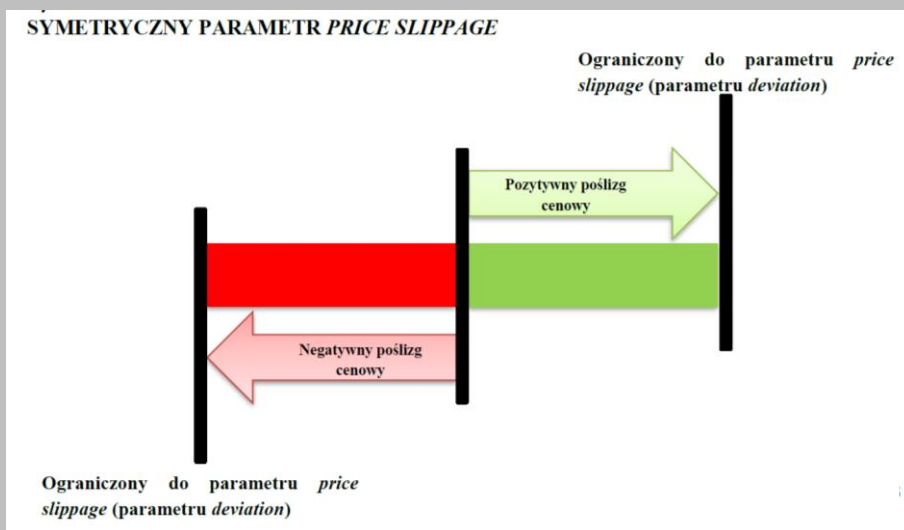
- odrzuci zlecenie klienta,
- poda inną aktualną cenę do ewentualnej ponownej akceptacji przez klienta.

Poślizgi cenowe

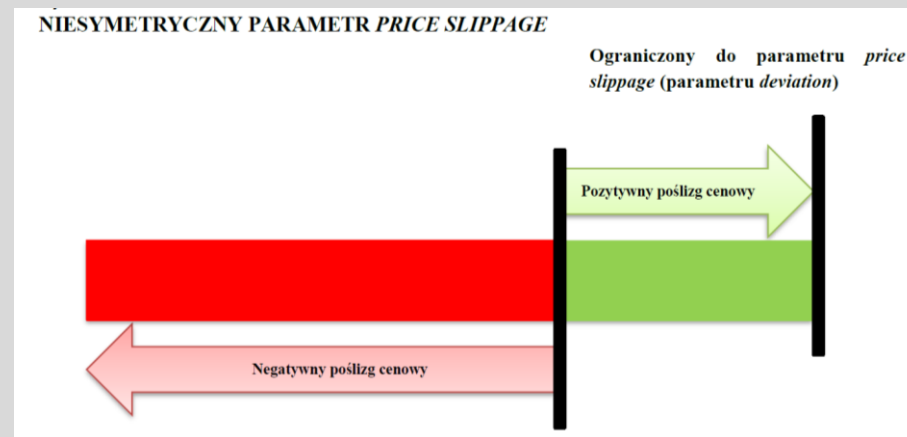
Określenie parametru price slippage (parametru deviation) może być:

- Symetryczne
- Niesymetryczne

Stosowanie parametru price slippage w sposób symetryczny polega na wprowadzeniu ograniczenia zarówno pozytywnego poślizgu cenowego jak i negatywnego poślizgu cenowego.

Stosowanie parametru price slippage w sposób niesymetryczny polega z jednej strony na wprowadzeniu ograniczenia pozytywnego poślizgu cenowego, wpływającego korzystnie na wynik finansowy klienta, zaś z drugiej – na pozostawieniu bez żadnych ograniczeń negatywnego poślizgu cenowego, wpływającego niekorzystnie na wynik finansowy klienta.

Poślizgi cenowe

UKNF zwraca uwagę, że kluczowe znaczenie dla prawidłowego działania wobec klienta, ma stosowanie symetryczności przy określeniu parametru price slippage (parametru deviation). Warunek ten zapewnia, że w dłuższej perspektywie czasu, poślizg cenowy będzie neutralny zarówno dla klienta, jak i firmy inwestycyjnej.

Nieinformowanie klienta o stosowaniu parametru price slippage (parametru deviation) lub jego stosowanie w sposób niesymetryczny pozostają w rażącej sprzeczności z prawnym wymogiem działania w najlepiej pojętym interesie klienta i obowiązku najlepszego wykonywania zlecenia klienta.

Należy wskazać, że firma inwestycyjna jest zobowiązana:

- określić, czy dopuszcza w procesie wykonywania zleceń klientów występowanie wykonania zlecenia z odchyleniem od ceny rynkowej;
- w przypadku, gdy wykonanie zlecenia z odchyleniem jest dopuszczalne, **określić w regulaminie świadczenia usług maklerskich lub dokumencie wydanym na jego podstawie parametry dopuszczalnego odchylenia**, tzn. jaki jest jego obiektywny zakres cenowy (wyrażony w jednostkach kwotowania), w ramach którego zlecenie jest wciąż wykonywane na warunkach określonych w zleceniu, a po przekroczeniu parametru - zlecenie może być odrzucone albo wykonane po nowej cenie, po ponownej akceptacji klienta (tzw. rekwotowanie).

Mechanizmy ochrony klienta przewidziane w krajowej interwencji produktowej

W krajowej interwencji produktowej zostały przewidziane następujące mechanizmy ochrony klientów:

Ostrzeżenia o ryzykach

- zapobieżenie wprowadzaniu klientów detalicznych w błąd za pomocą agresywnych technik marketingowych i nierzetelnych reklam;
- dostarczenie klientom detalicznym istotnych informacji o konkretnych produktach, ryzyku inwestycyjnym, które ze sobą niosą, jak również o wynikach inwestycyjnych osiągniętych przez klientów detalicznych, tj. informacji o odsetku rachunków detalicznych, na których odnotowane zostały straty na transakcjach dotyczących kontraktów na różnicę;
- wymóg, aby dostawcy kontraktów na różnicę podawali informację o odsetku rachunków klientów detalicznych, na których odnotowane zostały straty, ma być przeciwwagą dla skłonności dostawców kontraktów na różnicę do podkreślania potencjalnych zysków, nie zaś strat.

Zakaz oferowania korzyści pieniężnych i niepieniężnych

- ograniczenie przypadków nieprzemyślanych inwestycji, do których by nie doszło, gdyby dostawca kontraktów na różnicę nie zaoferował inwestorowi bonusu lub innego rodzaju korzyści nakierowanych na zwiększenie wysokości inwestowanych środków, czy też zwiększenie liczby zawartych transakcji;
- zakaz oferowania korzyści nie obejmuje narzędzi informacyjnych i badawczych dostarczanych klientom detalicznym, o ile dotyczą one kontraktów na różnicę, które mają na celu wyłącznie pomoc oraz poszerzenie wiedzy klientów w odniesieniu do decyzji inwestycyjnych

Mechanizmy ochrony klienta przewidziane w krajowej interwencji produktowej

Ochrona początkowego depozytu zabezpieczającego

- wprowadzenie kategorii klientów doświadczonych i niedoświadczonych (klienci doświadczeni mają możliwość korzystania z wyższej dźwigni finansowej);
- status klienta doświadczonego podlega systematycznej weryfikacji przez dostawcę kontraktów na różnicę (zobligowany jest on dokumentować proces nadawania klientom takiego statusu oraz weryfikować systematycznie czy klient taki status może nadal posiadać);
- Komisja Nadzoru Finansowego postanowiła udostępnić wyższą dźwignię dla dwóch z pięciu klas kontraktów na różnicę zgodnie z podziałem zaproponowanym w interwencji ESMA tj. dla głównych par walutowych oraz dla pozostałych par walutowych, głównych indeksów akcyjnych i złota.

Ochrona przez zamknięcie pozycji

- uzupełnienie ochrony początkowego depozytu zabezpieczającego i zmniejszenie ryzyka poniesienia znaczących strat dla klientów detalicznych, wykraczających poza kwotę zainwestowaną w kontrakt na różnicę w normalnych warunkach rynkowych;
- polega na zamknięciu pozycji na warunkach najkorzystniejszych dla klienta detalicznego gdy suma środków pieniężnych na rachunku transakcyjnym CFD spadła poniżej połowy łącznej wartości ochrony początkowego depozytu zabezpieczającego dla tych wszystkich otwartych pozycji CFD;
- Wartość wniesionego depozytu zabezpieczającego, na potrzeby ochrony przez zamknięcie pozycji, powinna być ustalana w momencie otwarcia pozycji i pozostawać bez zmian do momentu zamknięcia pozycji.

Mechanizmy ochrony klienta przewidziane w krajowej interwencji produktowej

Ochrona przed ujemnym saldem

- polega na ograniczeniu łącznych zobowiązań klienta detalicznego w odniesieniu do wszystkich pozycji CFD związanych z rachunkiem transakcyjnym CFD u dostawcy kontraktu CFD do wysokości środków na tym rachunku;
- ma na celu:
 - ochronę klientów detalicznych w wyjątkowych okolicznościach;
 - zapewnienie, aby maksymalne straty inwestora z transakcji, w tym wszystkie powiązane koszty, były ograniczone do sumy środków związanych z obrotem kontraktami na różnicę, jakie znajdują się na rachunku transakcyjnym inwestora;
 - ochronę w przypadku skrajnych warunków rynkowych.

Zasady odstąpienia przez firmę inwestycyjną od transakcji

Firma inwestycyjna powinna zdefiniować w regulaminie świadczenia usług warunki wycofania (anulowania) przez firmę inwestycyjną albo klienta ważnie i skutecznie zawartej transakcji. W tym zakresie firma inwestycyjna powinna:

- uwzględnić zasady symetrii jej stron;
- określić termin i okoliczności, w których strona umowy, a zatem zarówno firma inwestycyjna, jak i klient, mogą skorzystać z prawa odstąpienia od zawartej umowy, czyli anulowania transakcji;
- poinformować klienta o ryzyku, iż w niektórych zdefiniowanych przypadkach w efekcie wycofania (anulowania) wcześniej zamknięta pozycja klienta może zostać przywrócona, co wiąże się dla klienta z ryzykiem dalszego utrzymywania pozycji i ryzykiem większych strat lub uruchomienia na jego rachunku mechanizmu „stop out”, z zastrzeżeniem, że prawo to dla firmy inwestycyjnej ograniczone jest do przypadków wystąpienia błędnego kwotowania, skatalogowanych w regulaminie świadczenia usług maklerskich, skutkujących wycofaniem transakcji z jej systemu transakcyjnego.

W regulaminie świadczenia usług maklerskich firma inwestycyjna powinna również zaznaczyć, że prawo odstąpienia od umowy nie wyklucza odpowiedzialności kontraktowej firmy inwestycyjnej wobec klienta.

Zasady dopuszczalnej zmiany kwotowania

Firma inwestycyjna powinna zdefiniować w regulaminie świadczenia usług błędne kwotowanie cen instrumentów pochodnych, z zastrzeżeniem, że uznanie kwotowania za błędne może nastąpić tylko w wyniku obiektywnych zdarzeń i nie podlega swobodnemu uznaniu przez firmę inwestycyjną.

Definicja powinna zawierać **precyzyjne informacje dotyczące błędnych kwotowań**, w taki sposób, aby po stwierdzeniu przez firmę inwestycyjną, iż doszło do błędnego kwotowania, klient mógł zweryfikować na podstawie regulaminu oraz obiektywnych danych, czy rzeczywiście doszło do jego zaistnienia.

Firma inwestycyjna powinna zdefiniować również zakres jej odpowiedzialności w przypadku zawinionego i niezawinionego błędu w tym zakresie.

W regulaminie świadczenia usług powinny być również zdefiniowane warunki skorygowania przez firmę inwestycyjną ważnie zawartej transakcji, z uwzględnieniem konieczności uprzedniego poinformowania klienta i uzyskania jego zgody w określonym terminie w celu przestrzegania zasad prawa cywilnego, z zastrzeżeniem, że klient będzie wiedział przy udzielaniu zgody, do jakich warunków korygowania transakcji ona się odnosi.

Niedopuszczalna jest praktyka, w której firma inwestycyjna zawiera w regulaminie świadczenia usług maklerskich postanowienie, w myśl którego klient wyraża generalną zgodę na korygowanie transakcji przez firmę inwestycyjną, zaś złożenie każdego zlecenia jest potwierdzeniem tej zgody.

Ponadto warunki korygowania transakcji powinny zawierać:

- precyzyjne informacje dotyczące sytuacji, w których firma inwestycyjna ma prawo do korygowania cen, po których zawarte zostały transakcje, w taki sposób, aby klient mógł zweryfikować zasadność skorygowania transakcji (w wyniku powtórnego kwotowania jej ceny);
- określenie terminu i okoliczności, w których strona umowy, a zatem zarówno firma inwestycyjna, jak i klient, mogą skorzystać z prawa skorygowania transakcji.

BIEZPIECZEŃSTWO I ZAUFANIE

PARTNERSTWO W DZIAŁANIU

SADKOWSKI I WSPÓLNICY

Województwo mazowieckie
00-131 Warszawa, ul. Grzybowska 4, lok. U-7A
tel. +48 22 692 74 31
fax. +48 22 826 00 49

Województwo śląskie
Centrum Biurowe Francuska
40-028 Katowice, ul. Francuska 34
tel. +48 32 661 12 90
fax. +48 32 733 02 27

42-200 Częstochowa, ul. Dąbrowskiego 55 lok. 4
tel. +48 34 360 56 30
fax. +48 34 365 15 03

www.sadkowskiiwspolnicy.pl